KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Kupiškio rajono savivaldybės tarybai

Kupiškio rajono savivaldybės administracijai

IŠVADA
DĖL KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS IMTI ILGALAIKĘ PASKOLĄ INVESTICIJŲ PROJEKTAMS FINANSUOTI

2023 m. kovo 22 d. Nr. K5-2-1
Kupiškis

Vietos savivaldos įstatymas[1] nustato, kad savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba rengia ir savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis, garantijų suteikimo kreditoriams už savivaldybės valdomų įmonių prisiimamus įsipareigojimus pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis.

Kupiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, gavusi Kupiškio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracijos 2023 m. kovo 8 d. raštą Nr. S1-481(4.11E) „Dėl išvados pateikimo“, atliko Savivaldybės biudžete[2] numatytų 850,0 tūkst. eurų būsimų finansinių įsipareigojimų prisiėmimo galimybės 2023 metams vertinimą.

Nuomonė dėl Savivaldybės skolinimosi galimybių

Mūsų nuomone, įvertinus esamus skolinius įsipareigojimus, Savivaldybė Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 straipsnyje bei Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnyje nustatytų skolos ir skolinimosi limitų nėra viršijusi. Savivaldybės taryba gali priimti sprendimą imti ilgalaikę 850,0 tūkst. eurų paskolą Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 10 straipsnyje numatytiems tikslams – investicijų projektams finansuoti.

[1] Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais) 27 str. 1 d. 3 p.,
[2] Savivaldybės tarybos 2023-02-02 sprendimo Nr.TS-10 „Dėl Savivaldybės 2023 metų biudžeto tvirtinimo”,

Pagrindas pareikšti nuomonę

Audito metu surinkome įrodymus apie Savivaldybės skolinių įsipareigojimų būklę 2023 metų kovo 1 dienai, įvertinome duomenis apie skolinių įsipareigojimų pokyčius, Seimo patvirtintus skolinimosi limitus. Mes manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų nuomonę dėl Savivaldybės būsimų finansinių įsipareigojimų prisiėmimo galimybės.

Biudžeto sandaros įstatymas[3] nustato, kad savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolos, skolinimosi ir garantijų limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti; savivaldybių skolinimosi taisyklės[4] nustato, kad Savivaldybė turi įvertinti, ar, prisiimdama skolinius įsipareigojimus, neviršys atitinkamų metų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme[5] nustatyto savivaldybės skolinimosi limito. Savivaldybės taryba priima sprendimus dėl paskolų ėmimo ir garantijų teikimo už ilgalaikes paskolas. Savivaldybės skolos aptarnavimo ir valdymo funkcijas bei finansų srities politiką šioje srityje vykdo ir įgyvendina Savivaldybės administracija įstatymų, savo veiklos nuostatų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

17 952 tūkst. eurų – nuo šios sumos skaičiuojami 2023 metų skolos ir garantijų limitai (Savivaldybės skola negali viršyti 60 proc. šios sumos): 2023 metų Savivaldybės biudžeto prognozuojamos pajamos[6] - 15 341,0 tūkst. Eurų, ir 2022 metų savivaldybės biudžeto gautų pajamos[7] (išskyrus pajamas iš gyventojų pajamų mokesčio ir valstybės biudžeto dotacijas) – 2 611 tūkst. eurų. 2023 m. kovo 1 d. Savivaldybės ilgalaikiai skoliniai įsipareigojimai sudarė 3 965,1 tūkst. eurų. Savivaldybės skola, 2023 metais prisiėmus Savivaldybės biudžete[8] suplanuotus finansinius įsipareigojimus (850 tūkst. Eurų), sudarys 26,8 proc. (4 815,1 tūkst. eurų) prognozuojamų biudžeto pajamų sumos. Savivaldybės patvirtintame biudžete[9] anksčiau paimtų ilgalaikių paskolų grąžinimui 2023 metais numatyta 880,9 tūkst. eurų.

Pažymėtina, kad pagal 2023 metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo[10] nuostatas Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi suma finansų ministro nustatyta tvarka 2020 metais atrinktiems projektams, kuriais prisidedama prie regiono ir (arba) savivaldybės socialinės ir ekonominės plėtros tikslų, nustatytų strateginio planavimo dokumentuose, pasiekimo ir mažinamos savivaldybės biudžeto išlaidos ir (arba) didinamos savivaldybės biudžeto pajamos, atitinka lėšų sumą, kurios reikia šiems projektams įgyvendinti. Savivaldybės biudžeto atitiktis

[3] Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430, 10 str. 1 d., 1 d. TAR 2021-11-12, Nr. 23521
[4] Vyriausybės 2004-03-26 nut. Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su pakeitimais) patvirtintų taisyklių 4.1 p.,TAR Nr.2021-20602
[5] 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas Nr. XIV-1556, 13 str. 1 d., TAR , 2022-12-02, Nr. 24642
[6] 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas Nr. XIV-1556, 5 priedas, TAR , 2022-12-02, Nr. 24642
[7] Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2022-12-31 d. ataskaita, forma Nr. 1-sav., 4 ir 10 eil.
[8] Savivaldybės tarybos 2023-02-02 d. sprendimo Nr. TS-10 „Dėl Savivaldybės 2023 metų biudžeto tvirtinimo”,
[9] Ten pat,)
[10] 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo Nr. XIV-1556, 13 str. 1 d 2 p., TAR, 2022-12-02, Nr. 24642

Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nuostatoms turi būti pasiekta per 4 metus, skaičiuojant nuo pirmų metų, kai pradėta skolintis projektams įgyvendinti.

Atkreiptinas dėmesys, kad Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme[11] apibrėžta taisyklė (taikoma ir Savivaldybės biudžetui), nustatanti, kad valdžios sektoriui priskiriamas biudžetas, kurio planuojami asignavimai neviršija 0,3 procento praėjusių metų BVP to meto kainomis, turi būti planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas taip, kad to biudžeto asignavimai neviršytų jo pajamų, išskyrus metus, kuriais pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos viešai paskelbtą ekonominės raidos scenarijų[12], dėl kurio tvirtinimo kontrolės institucija paskelbė savo išvadą[13], numatomas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo[14] – pastaruoju atveju asignavimai negali viršyti pajamų daugiau kaip 1,5 procento.

Nustatyti trūkumai

Kontrolės ir audito tarnyba nustatė, kad Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2030 m. strateginio plėtros plano Pagrindinių projektų sąraše nėra projekto „Lauko teniso aikštelės statyba Marių g. 9, Aukštupėnų k., Kupiškio sen., Kupiškio r.“

Vadovybės atsakomybė

Savivaldybės administracija yra atsakinga už vertinimui pateiktų dokumentų tikrumą ir teisingumą, taip pat už Savivaldybės vardu prisiimtų paskolų naudojimą pagal Savivaldybės tarybos nurodytą paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka. Savivaldybės administracija turi kontroliuoti ir vykdyti priemones, kad būtų užtikrinta Savivaldybės biudžeto balanso rodiklio atitiktis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo[15] reikalavimams ir Savivaldybės mokėtinų sumų atitiktis Finansinių rodiklių įstatymo[16] reikalavimams.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl Savivaldybės skolinių įsipareigojimų teisėtumo ir pateikti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė.

Savivaldybės kontrolierė Vilma Mažeikienė

[11] Fiskalinės sutarties konstitucinis įstatymo Nr. XII-1289 (įstatymo Nr. XIV-1760 redakcija), 4 str. 4 d., TAR 2022-12-30, Nr. 022-27575
[12] Finansų ministerijos 2022 m. gruodžio mėn. ekonominės raidos scenarijus 2022-2025 metams, www.finmin.lt
[13] Valstybės kontrolės 2022-12-28 Nr. BPE-10 „Išvada dėl ekonominės raidos scenarijaus tvirtinimo”, ttps://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/isvada-del-ers-tvirtinimo-gruodis.pdf
[14] Finansų ministerijos informacija „Dėl potencialaus bendrojo vidaus produkto ir produkcijos atotrūkio nuo potencialo 2021-2025 metais”, www.finmin.lt”, https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/Prane%C5%A1imas%20d%C4%97l%20potencialaus%20202203.pdf
[15] Fiskalinės sutarties konstitucinis įstatymo Nr. XII-1289 (įstatymo Nr. XIV-1760 redakcija), 4 str. 4 d., TAR 2022-12-30 Nr. 022-27575
[16] 2023 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas Nr. XIV-1556, 13 str. 3 d., TAR, 2022-12-02, Nr. 24642